

Питање о злочинима албанских сепаратиста Косова постављено је на јануарском заседању Парламентарне скупштине Савета Европе. Осим тога, Комитет за правна питања ПССЕ одлучио је да се спроведе „серија истрага на мађународном и националном нивоу о нестанку људи, трговини људским органима, корупцији и срастању организованих криминалних група са политичким круговима на Косову“.

Од отпочињања војне агресије НАТО на Југославију 1999. године питање о Косову још ни једном није остављало толико запрепашћујући и мучан утисак на „пристојне“ Европљане. Апели Русије, Србије и низа других земаља Хашком трибуналу и другим међународним институцијама да најзад испитају улогу главешина „Ослободилачке армије Косова“ (ОВК), који су заузели кључне положаје у администрацији самопроглашене косовске државе, обавезно су одбацивани. Као, Београд и Москва на све начине покушавају да омету косовску независност. Одбачене су и чињенице које је 2008. године обелоданила у својој књизи главни тужилац Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију Карла дел Понте. Тобоже, то су само претпоставке, а чињенице нису пронађене... – иако су се претпоставке раније успешно претакале у оптужбе, па чак и пресуде Хашког трибунала, када је требало оптужити Србе. Апотеоза сличних „двоструких стандарда“ су догађаји из пролећа 2008. године: објављивање књиге Карле дел Понте, у којој је она нагласила да се делатност „црних трансплантолога“ на Косову „обављала уз знање и активно учешће официра „ОВК вишег и средњег ранга“ – и истовремена ослобађајућа пресуда једном од таквих „официра“ – бившем теренском командиру ОВК, Рамушу Харадинају.

Чак је и истраживање швајцарског правника Дика Мартија, који је сада објавио шокантни извештај у сали за седнице Савета Европе, тек овлаш помињано у светским медијима током последњих месеци. Као, подносиоцу извештаја Савета Европе неће поћи за руком да добије доказе о делатности „црних трансплантолога“ на Косову и Албанији, а српски аргументи нису валидни из разлога њихове политизираниости.

Међутим, „косовска бомба“ ипак је експлодирала, и то у сали за седнице ПССЕ, коју до тада нипошто нисмо могли сумњичити за просрпске симпатије. Акценти у извештају Дика Мартија стављени су максимално јасно. Према „режијском“ делу документа тешко је изнети претензије и они треба да постану основа за свестрану истрагу о злочинима албанских сепаратиста Косова. Тамо се говори и о злочиначкој „групи из Дренице“ на челу са Хашимом Тачијем, која наставља да делује и данас – сада већ на нивоу високих кругова самопроглашеног „независног“ Косова - и о „црним трансплантолозима“. И чак о „дипломатској и политичкој подршци“, која се пружа Хашиму Тачију од стране САД и водећих западноевропских држава, којом су га учинили „недодирљивим“.

Међутим, главно питање није у садржини најновијих оптужби. За све оне који су иоле упознати са ситуацијом на Косову - поред осталог и за саму Карлу дел Понте – у тим оптужбама нема ничег неочекиваног. Корен проблема је у циљевима саме истраге. Зашто се управо сада ПССЕ (њен комитет је подржао закључке Дика Мартија једногласно) одједном позабавила раније „недодирљивим“ Хашимом Тачијем? Одговор на дато питање омогућиће да се схвати: да ли ће добити наставак извештај, рекло би се, збиља принципијелног и доследног швајцарског правника, и колико су Европљани спремни да иду далеко у истрази злочина, који су по својој монструозности упоредиви са медицинским експериментима у нацистичкој Немачкој?

За сада је очигледно једно: разлози за садашње „прозрење“ ПССЕ тесно су скопчани са разоткривањем тајног плана, који су САД и Европска унија покушавали да реализују у односу на Хашима Тачија ове јесени – након што су на нивоу резолуције Генералне скупштине ОУН најављени предстојећи преговори између Београда и Приштине.

Рачуница Запада била је једноставна: припремити у оквирима датих преговора тло за признавање од стране руководства Србије независности Косова ако не „де јуре“, а оно макар „де-факто“. Имајући у виду прозападни курс српског председника Бориса Тадића и његовог окружења – тај задатак се чинио сасвим остваривим. Али да би се власти Србије спасиле од сопствене опозиције требало је малкице „ретуширати“ лице Приштине, јер на потписивање споразума са Хашимом Тачијем тешко да би пристали чак и садашњи српски владари.

У том циљу је у септембру и био покренут сценариј „рокаде“ на косовском политичком Олимпу. Одмах након оставке председника Фатмира Сејдијуа – лидера умереније „Демократске лиге Косова“ – аналоган корак требало је да предузме и председник

Демократске партије Косова Хашим Тачи. Међутим, у све су се умешале унутаркосовске амбиције и распре – поред осталог, распад владајуће коалиције обе партије (на шта је очигледно и рачунао Запад), а што је најважније, комбинација самог Тачија. Овај последњи не само да није отишао са политичке сцене, него је путем сопствене изрежиране оставке осигурао себи победу на исхитрено организованим ванредним изборима. Пред западним архитектама независности Косова засветлуцао је неугодни за њих сценариј јачања у Приштини радикалних снага. То очигледно није било добро у светлу предстојећег „докусуривања“ Београда, па је у функцију стављен сценариј „предаје“ Тачија.

Као индиректна потврда тога да су Хашима Тачија „предали“ Американци, служи и реакција Стејт департмента САД на протекле косовске изборе. По традицији означивши гласање „важном етапом“ у развоју демократије, његов званични представник Марк Тонер је позвао Централну изборну комисију Косова да испита „озбиљна кршења, која су евидентна“. Слични позиви нису се чули из Беле куће када је реч о косовским изборима у току свих последњих десет година. САД су ставиле до знања: демократија на Косову је и даље добра – али већ без Тачија и његових најближих. Европљани, су, изгледа, правилно схватили сигнал. Међутим, говорити о тријумфу међународног права када је реч о косовском проблему за сада је прерано. САД и ЕУ ће покушати да ураде тако, да се предстојећа истрага претвори – чак ако до ње и дође – у суђење Тачију и његовим најближим сарадницима, и да се испод удара извуче сам „косовски пројекат“. Кад се већ жртвује тако јака фигура – значи да се косовска игра „заиграла на крупно“. А архитекте „новог светског поретка“ у играма на крупно не воле да губе.

(Фонд стратешке културе)